

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rakennusteollisuus RT lausuu HE-luonnoksen kohdasta Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen seuraavaa:

Esitysluonnoksessa ehdotetaan tuloverolakia muutettavaksi siten, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut sekä sellaisten muiden järjestöjen jäsenmaksut, joilla sääntöjensä mukaan voisi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita, eivät olisi vähennyskelpoisia menoja. Muutoksella tavoitellaan palkansaajien verovähennysoikeuden osalta noin 181 miljoonan euron ja työnantajien verovähennysoikeuden osalta noin 20 miljoonan euron lisäverotuloa.

Pääministeri Orpon hallitus on ohjelmassaan sitoutunut huolehtimaan kasvuun kannustavasta ja ennakoitavasta verotuksesta sekä varmistamaan, että yrityksiin kohdistuva sääntely on selkeää, ennakoitavaa, oikeasuhtaista, kilpailuneutraalia, teknologianeutraalia ja innovaatiomyönteistä. Hallitusohjelman mukaan yrityksiä koskevat lainsäädäntöuudistukset toteutetaan riittävän pitkällä siirtymäajoilla, jotta yrityksille jää aikaa sopeuttaa toimintaansa.

Sinänsä on johdonmukaista, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista esitetään HE-luonnoksessa tehtäväksi sekä työntekijä- ja että työnantajaosapuolille. Perustaltaan ja vaikutuksiltaan kysymys on kuitenkin erilaisista ratkaisuista: henkilöverotuksessa ay-jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen olisi tavanomainen veronkorotus (tai verotuen leikkaus) ammattiliittoihin järjestäytyneille työntekijöille, kun taas työnantajien osalta muutettaisiin elinkeinoverotuksen keskeistä periaatetta siitä, että elinkeinotoiminnan tulonhankkimisesta ja -säilyttämisestä aiheutuvat menot, jollaisiksi mm. jäsenmaksut yritysten edunvalvontaa hoitaville

järjestöille on vakiintuneesti ja nimenomaisesti luettu, ovat elinkeinoverotuksessa vähennyskelpoisia (nettotulon verottaminen).

Työmarkkina-asiat ovat vain osa elinkeinoelämän järjestöjen tehtäväkenttää. Näin ollen on epätarkoituksenmukaista ja kohtuutonta, että jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poisto koskettaisi esityksen mukaan elinkeinoelämän järjestöjen koko toimintaa.

Yritysten järjestäytymisellä ja järjestöjen asiantuntemuksella on suuri merkitys lainvalmistelun laatuun sekä sääntelyn ja toimialojen toimintaympäristön kehittämiseen vaikuttamisessa laajasti. Jäsenmaksuihin sisältyvät vaikuttamis-, neuvonta- ja koulutuspalvelut tarjoavat yrityksille kustannustehokkaat ja laadukkaat asiantuntijapalvelut, jollaisia vastaavia ei kaikilta osin ole edes saatavilla markkinoilta.

Jäsenmaksujen verovähennysoikeuden laajan poistamisen vaikutusta yritysten järjestäytymiseen ja sitä kautta rakennusteollisuuden toimialojen työehtosopimusten kattavuuteen on luonnollisesti hyvin vaikeaa arvioida, mutta ilmeistä on, että muutoksen vaikutus ei missään tapauksessa olisi ainakaan yritysten järjestäytymistä vahvistava.

HE-luonnoksessa esitetyn mukaisesti toteutettuna elinkeinoelämän järjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen voi siis johtaa negatiivisiin muutoksiin myös sellaisten toimintojen osalta, joihin lakiesityksellä ei ole ollut tarkoitus puuttua.

Rakennusteollisuus RT vastustaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista HE-luonnoksessa esitetyllä tavalla. Mikäli valmistelussa kuitenkin päätetään edetä valmistellulta pohjalta, esitämme, että elinkeinoelämän järjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeus poistettaisiin vain niiden menojen osalta, jotka kohdistuvat työmarkkinatoimintaan, ottaen huomioon periaatteen nettotulon verottamisesta, mistä tällä muutoksella oltaisiin säättämässä poikkeusta. Tämä yhdistettynä riittävään siirtymäaikaan mahdollistaisi yritysten ja niitä edustavien järjestöjen edes jonkinlaista varautumista ja sopeutumista muutokseen, toisin kuin HE-luonnoksessa omaksuttu lähestymistapa, mikä ei ole ollut yritysten eikä niitä edustavien järjestöjen ennakoitavissa esitetyllä aikataululla.

Sarhimaa Jukka
Rakennusteollisuus RT ry